

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KATOLICKIM GIMNAZJUM
IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI W KIELCACH**

I. Ocenianiu podlega:

- komunikowanie się, wygłaszanie tekstów z pamięci
 - znajomość lektur
 - komponowanie krótszych i dłuższych wypowiedzi ustnych i pisemnych
 - znajomość form wypowiedzi pisemnych i umiejętność stosowania ich w praktyce
 - poprawność stylistyczna, ortograficzna i interpunkcyjna
 - znajomość terminów wymaganych w podstawie programowej z zakresu:
 - nauki o języku
 - teorii literatury
 - innych tekstów kultury
- oraz umiejętność ich stosowania w praktyce
- prowadzenie samodzielnych notatek
 - postawa uczniowska oraz aktywność na lekcji
 - samokształcenie, korzystanie z różnych źródeł informacji, stosowanie samodzielnie zdobytych wiadomości i umiejętności

II. Stosowane narzędzia i procedury oceniania

Oceny wystawiane są za pomocą różnych narzędzi i dotyczą różnych obszarów aktywności ucznia. Narzędziami, które muszą być stosowane obowiązkowo, są:

- prace klasowe w formie dłuższego wypracowania – min.2 w ciągu semestru;
- sprawdzian znajomości lektur - przy każdej lekturze
- sprawdzian z nauki o języku - min. 1 w ciągu roku;
- dyktanda i testy ortograficzne - 2 w ciągu semestru;
- zeszyt przedmiotowy - 1
- odpowiedzi ustne - 1
- recytacja - 1
- czytanie - do uznania nauczyciela
- prace długoterminowe (np. projekt edukacyjny) - do uznania nauczyciela
- dłuższe wypracowanie uczniowskie pisane w domu – co najmniej 2 w semestrze;
- testy kompetencyjne – 1 w semestrze
- test *na wejście* (w klasie pierwszej).

Dodatkowym sposobem oceniania jest wprowadzenie plusów, które mogą (ale nie muszą) stanowić formę odnotowywania aktywności uczniów na lekcji. Istnieje możliwość przeliczania plusów na oceny szkolne: 5 plusów to ocena bardzo dobra.

Plusy najczęściej dotyczą aktywności uczniowskiej i innych form zaangażowania, np.:

- zabranie głosu na lekcji
- aktywna współpraca w zespole (podczas pracy w grupach)
- sięgnięcie do materiałów źródłowych
- przyniesienie na lekcję samodzielnie znalezionych (sporządzonych) pomocy.

Plus nie zastępuje oceny ważnych umiejętności przedmiotowych i ogólnych, których zdobywanie jest celem nauczania języka polskiego, ale ma zachęcać do zdobywania i podwyższania tych umiejętności.

Wynik testu *na wejście* wyrażony jest procentowo. Wynik testu kompetencji i próbnego egzaminu gimnazjalnego wyrażony jest zarówno procentowo, jak i za pomocą ocen z poszczególnych części.

Uczeń może zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć bez podania przyczyny dwa razy w semestrze, ale nie dotyczy to zapowiedzianych klasówek (prac i wypracowań klasowych, testów, sprawdzianów), znajomości lektur, prac długoterminowych i recytacji wiersza.

Nauczyciel może również uwzględnić fakt nieprzygotowania ucznia do zajęć, jeśli został on spowodowany wcześniejszą usprawiedliwioną nieobecnością w szkole lub innymi szczególnymi okolicznościami losowymi.

W związku z funkcjonowaniem w szkole systemu antyplagiatowego uczeń zobowiązany jest poddać się jego procedurom i dostarczyć nauczycielowi wydrukowaną pracę w wyznaczonym terminie (czcionka 14, interlinia 1,5) wraz z raportem.

III. Kryteria oceniania wypracowań

a) ocenie podlega:

- poziom merytoryczny (m.in. zgodność treści z tematem, dobór materiałów)
- poziom językowy (poprawność ortograficzna, interpunkcyjna, zgodne z normą posługiwanie się fleksją, słowotwórstwem, frazeologią i składnią, jasny i precyzyjny styl)
- poziom kompozycyjny (trójdzielna kompozycja, akapity, zastosowanie określonej formy)

IV. Kryteria oceniania dyktand; sposób punktowania błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych

a) klasyfikacja błędów ortograficznych

- błędy I stopnia - pisownia wyrazów z : "ó", "u", "rz", "ź", "h", "ch", "nie" z różnymi częściami mowy, wielkie i małe litery, "by" z czasownikami
- pozostałe błędy kwalifikujemy jako błędy II stopnia

b) punktowanie błędów ortograficznych i interpunkcyjnych

- błędy I stopnia - 1p.
- błędy II stopnia - 0,5p.
- 3 błędy interpunkcyjne - 1p.

c) ocena dyktand

-skalę ocen ustala nauczyciel w zależności od stopnia trudności dyktanda

V. Konsultacje, poprawa ocen, zaliczenie materiału

Uczeń ma możliwość korzystania z konsultacji w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Na konsultacjach uczeń ma prawo do:

- sprawdzenia wiadomości i umiejętności bądź ich poszerzenia;
- poprawienia ocen.

Uczeń może poprawić otrzymaną ocenę w ciągu jednego tygodnia od poinformowania go o niej, z zastrzeżeniem:

- poprawie nie podlegają oceny z egzaminów próbnych, testów kompetencji, testów *na wejście* i dwugodzinnych prac klasowych;
- poprawa ocen jest jednorazowa;
- przysługuje prawo do poprawy czterech ocen w semestrze.

Przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę obie oceny.

Uczeń, który nie uczestniczył w przeprowadzanych procedurach oceniania, bez względu na przyczynę nieobecności trwającej więcej niż jeden dzień, ma obowiązek w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły zaliczyć materiał wskazany przez nauczyciela (wypracowanie klasowe, dyktando/sprawdzian ortograficzny, recytację, test językowy, sprawdziany znajomości

lektury, sprawdziany z wybranych zagadnień tematycznych zawartych w podstawie programowej) W przypadku niezgłoszenia się ucznia w celu zaliczenia materiału w ciągu tygodnia, nauczyciel może sprawdzić stan wiadomości z danego zakresu w dowolnym czasie i formie.

W sytuacji jednodniowej nieobecności ucznia podczas którejś z przeprowadzonych procedur oceniania nauczyciel może sprawdzić stan jego wiadomości z danego zakresu w dowolnym czasie i formie.

Uczeń chory, posiadający zwolnienie z zajęć, nie ma prawa w tym czasie do pisania sprawdzianów lub poprawy ocen na konsultacjach.

Uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną, zobowiązany jest w czasie i formie wyznaczonej przez nauczyciela do uzupełnienia braków w wiadomościach i umiejętnościach. Zakres materiału określa nauczyciel w „Karcie poprawy oceny niedostatecznej”.

VI. Formy sprawdzania wiedzy i waga im przypisywana

Poszczególnym formom sprawdzania wiedzy przypisuje się wagę 1. lub 2. według następującego porządku:

- a) waga 2. – wypracowania klasowe, testy egzaminacyjne, jednogodzinne sprawdziany z zakresu wiedzy kulturowo-literackiej oraz nauki o języku, sprawdziany ortograficzne, dyktanda, samodzielna indywidualna praca na lekcji w formie ćwiczeń redakcyjnych oraz indywidualne formy aktywności pozalekcyjnej wymagające dużego zaangażowania, nakładu pracy i umiejętności, np. udział w projekcie edukacyjnym, twórcze działania artystyczne typu gra dramatyczna, inscenizacja, praca w gazetce, nakręcenie filmu, własna twórczość literacka
- b) waga 1. – odpowiedź ustna, praca domowa, sprawdziany wiedzy bieżącej (kartkówki), sprawdziany wiedzy z lektury, recytacje oraz różnego rodzaju formy aktywności lekcyjnej, np. prezentacje w grupie, referaty, mini projekty, prezentacje multimedialne.

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- Samodzielnie poszerza własną lekturę o pozycje spoza programu;
- Podejmuje twórcze działania artystyczne (gra dramatyczna, inscenizacja, własna twórczość literacka, prezentacja własnych reklam, praca w gazetce);
- Formułuje ad hoc informacje o wybitnych twórcach literatury.
- Bierze udział w konkursach przedmiotowych i artystycznych szkolnych i międzyszkolnych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- Formułuje problemy, podaje sposoby ich rozwiązania, wyciąga wnioski;
- Formułuje, porządkuje, wartościuje argumenty uzasadniające stanowisko własne lub cudze;
- Wypowiada się na temat związków między kulturą polską a innymi kręgami kulturowymi, zwłaszcza śródziemnomorską;
- Wyjaśnia zależności między różnymi rodzajami tekstów kultury (plastyką, muzyką, literaturą);

- Buduje wypowiedzi poprawne pod względem językowym i stylistycznym w następujących formach: opis, opowiadanie, charakterystyka, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, notatka, plan, wywiad, ogłoszenie, zaproszenie, list, reportaż, felieton;
- Zna i stosuje w praktyce wiadomości z poszczególnych działów nauki o języku;
- Bierze udział w szkolnych konkursach.

Ocena dobra(4)

Uczeń:

- Odróżnia i określa specyfikę tekstów kultury – teksty werbalne, niewerbalne, mieszane, rodzaje i gatunki literackie;
- Sytuuje w czasie twórczość poznanych autorów;
- Aktywnie słucha, potwierdzając to przez notowanie;
- Odróżnia fakty od opinii;
- Przyjmuje rolę sprawozdawcy, komentatora, opiniotwórcy;
- Wyodrębnia najważniejsze problemy przeczytanego tekstu;
- Dokonuje celowych zabiegów redakcyjnych w zakresie poprawiania i parafrazowania tekstów własnych i cudzych, m.in. streszczanie, skracanie, rozwijanie, przekształcanie stylistyczne;
- Sprawnie posługuje się terminami z zakresu teorii literatury (np. wskazuje i nazywa w konkretnym tekście środki stylistyczne i podaje ich funkcję, zna cechy gatunków literackich i według nich klasyfikuje utwory);
- Dostrzega wartości wpisane w teksty kultury;
- Dostrzega konteksty niezbędne dla interpretacji tekstów kultury (historyczny, biograficzny, literacki, plastyczny, muzyczny, regionalny);
- Poprawnie posługuje się wiadomościami z poszczególnych działów nauki o języku, stosuje je w praktyce;
- Poprawnie wypowiada się pisemnie w określonej formie wypowiedzi, umiejętnie stosuje cytaty;
- Przestrzega zasad organizacji tekstu; tworzy tekst na zadany temat, spójny pod względem logicznym i składniowym.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- Pisze poprawnie ortograficznie, dba o interpunkcję;
- Zadaje pytania, udziela odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi;
- Korzysta ze słowników różnego typu i z encyklopedii;
- Szuka informacji o autorach tekstów kultury;
- Konstruuje ustnie i na piśmie opisy, opowiadania, komunikaty, informacje, instrukcje związane z życiem codziennym i lekturą;
- Poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne poznane w niższych klasach;
- Podejmuje próby poprawiania i parafrazowania tekstów własnych i cudzych, m.in. skracanie, rozwijanie, przekształcanie stylistyczne;
- Zna istotę form wypowiedzi, podejmuje próbę redagowania rozprawki, recenzji, reportażu;
- Odnajduje w tekście potrzebny do argumentacji fragment;
- Wyróżnia i charakteryzuje elementy świata przedstawionego (narrator, fabuła, podmiot mówiący w wierszu, sytuacja liryczna, postać, zdarzenie, czas, przestrzeń);
- Zna gatunki literackie obowiązujące w programie, wskazuje w konkretnym tekście środki stylistyczne

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- Wypowiada się na temat otaczającej nas rzeczywistości, swoich zainteresowań i lektur;
- Mówi w sposób wyrazisty artykulacyjnie;
- Czyta cicho ze zrozumieniem tekst werbalny;
- Płynnie czyta głośno, w sposób wyrazisty artykulacyjnie;
- Odtwarza, relacjonuje przebieg akcji utworu literackiego;
- Wskazuje elementy świata przedstawionego;
- W miarę poprawnie redaguje wypowiedzi pisemne znane z niższych klas;
- Zna zasady ortograficzne i interpunkcyjne z niższych klas. Stara się poprawnie pisać ortograficznie;
- Korzysta z podstawowych słowników języka polskiego, zwłaszcza ze słownika ortograficznego;
- Zna podstawowe pojęcia z zakresu nauki o języku.

Ocena niedostateczna (1)

- Uczeń nie spełnia podstawowych wymagań.